This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

AUTHOR LECTORI.

QUI Philoſophicam *Sapidorum* Corporum naturam propiùs intueri voluerit, ei author ſum, ut celeberrimum ubique Philoſophum Rob. Boyleum conſulat, ibi maximè, ubi de Mechanica diverſarum Qualitatum origine, ac *Saporum* ſpeciatim, ingenioſiſſimè, ſuo more, agit. Quod enim ad me attinet, Medici tantùm, non Philoſophi, hîc mihi partes aſſumpſi, quum de *Sapidis*, hoc eſt, *Acerbo*, *Auſtero*, *Acido*, *Pingui*, *Dulci*, *Salſo*, *Acri*, *Amaro*, ipſoque *Inſipido*, quod etiam ſapimus, non ut Philoſophus, quod tamen, aliquâ ſucceſsûs ſpe, tentare mihi fortè icuiſſet, ſed ut Medicus ſolummodò diſſerere decreverim. Quam mihi Provinciam eò lu-

bentiùs impoſui, quòd non modò novam omninò (nî mea me fallit opinio) Artem Orbi Erudito proponam; at cujus etiam objectum, vix ipſis quorum maximè intereſt, aut pauciſſimis certè Medicis, ſit notum: in quoſdam enim, hac ipſa in Civitate, incidi, qui quid *Acerbum*, aut *Auſterum* foret, vel omninò neſcirent, vel turpiter confunderent: quin etiam cum quodam, alicujus etiam nominis, certamen mihi haud ita pridem non leve fuit, qui *Sapidum* omne, aut Acre, aut Amarum, aut Dulce eſſe ſat ineptè contenderet. Quare Facultati Medicinæ *Londinenſi*, quæ totâ jam Europâ famam ſibi peperit, pergratum quid facturum me exiſtimavi, ſi quædam publici facerem juris, quæ nonnullis etiam ejuſdem Sociis non inutilia, ac ſcitu etiam planè neceſſaria eſſe poſſent. Cæterùm, ut inſtituti mei ratio-

Digitized by Google

nem faciliùs capias, meminiſſe te oportebit, quàm multa multi, & quàm multis, de Plantarum & Medicamentorum Viribus ſcripſerint, majore ſanè Scientiæ ſuæ oſtentatione, quàm Humani Generis emolumento. Quis enim Plantarum, quarum obvius ubique Catalogus, vel virtutes, vel nomina ipſa memoriæ imprimat omnia? Quàm operoſi prætereà laboris creſcentes in agris hortiſque Herbas, vel de facie, ut aiunt, noſſe, niſi à teneris quis unguiculis cum iiſdem verſatus fuerit! Quibus ut incommodis iretur obviàm, rationem mecum ipſe inire cœpi. Memor itaque legiſſe me aliquando apud Authorem quendam antiquum, *Medicam* ineſſe Brutis Animantibus *Linguam*, quâ *pura ab impuris*, *pretioſum à vili*, *noxia ab innoxiis*, *ſalubria ab inſalubribus* ſecernerent, ſtatui, hôc ipsô planè modô, comparari poſſe quod

Digitized by Google

ſollicitus quærebam; atque non proprium illud eſſe Brutorum privilegium, ſed & Hominibus quòque ſagacioribus eò uſque conceſſum, ut labore aliquo, experientiâque frequenti id acquirere poſſent, quod expertia rationis Animalia tanquàm munus à Natura acceperunt. Imò longè potior mihi videbatur Hominum conditio, qui ex diſtinctis rerum *Saporibus* diſtinctas earumdem virtutes, Ratiocinationis (quâ Bruta fortè carent) beneficiò, inferre poſſunt: quanquàm, quam ipſos Artem doceo, ea non Rationis, quæ ſæpe fallit, ſed Sensûs, qui rariſſimè, opus ſit, ejuſque Sensûs, Guſtûs, inquam, qui tenaciſſimas nobis imprimit rerum ſpecies. Sed, ne te diutiùs morer, BENEVOLE LECTOR, Artem hîc tibi propono, quæ ſit breviſſimum ad Medicinam Practicam, Materiemque Medicam ubique adinvenien-

Digitized by Google

dam, compendium. Hactenùs enim non niſi ſummo labore, vel conſultis Authoribus, vel propriâ ipſe fortè experientiâ, medicas paucarum Plantarum vires deprehendiſti: hoc jam inſtructus artificio, ubicumque locornm ſis, quamvis Plantarum nomina non nôris, de propriis earum affectionibus ac viribus, nî fueris inſipidi omninò Palati, ex ſolo Guſtu pronunciare tutò poteris. Quam autem methodum infrà ſervârim, nunc paucis habe.

Sapidorum primùm Corporum, hoc eſt, *Acerborum*, *Auſterorum*, *Acidorum*, *Salſorum*, *Acrium*, *Amarorum*, *Pinguium*, *Dulcium*, atque etiam *Inſipidorum*, cùm ea quòque Guſtu percipiamus, medicas facultates indico; tum quî potiſſimùm ex Guſtu unumquodque ſingillatim *Sapidum* diſcernere poſſis (quâ potiſſimùm in re, tota hujus Artis

Digitized by Google

energia poſita videtur) indiciis haud obſcuris commonſtro. Sed, ut quâ ipſe induſtriâ, hanc mihi Artem comparârim, ingenuè tibi, publici ſtudiô boni, aperiam, ſelegi mihi ex quavis *Sapidorum* ſpecie unum aliquod, &, quàm maximè potui, ſincerum; quale eſt ex *Acidis* Olus Sylveſtre, ſive Oxylapathum, ex *Acerbis* Meſpilum, ex *Auſteris* Malum Cotoneum, ex *Dulcibus* Muſtum dulcibus ex Uvis expreſſum, ex *Pinguibus* Seſamum, ex *Amaris* Cucumerem Aſininum, ex *Salſis* Salem, ex *Acribus* Allium, ex *Inſipidis* Cucurbitam: quibus omnibus alternatim Palatum tamdiù exercui, ut non ſimplices modò ſingulis in rebus *Sapores*, ſed & conjunctos quòque, ex priorum notitia, facili negotiò diſtinguere poſſem, obſervatis ſcilicet attentiùs, quas ſingula *Sapida* Linguæ imprimerent, affectionibus. Totum itaque myſte-

Digitized by Google

rium paucis tibi ſine invidia revelavi: utere, & vale, acceptique memor beneficii vive.

At Inſcriptionis ratio penè mihi exciderat, quanquàm ex ſe ipſâ ſatis pateat. Artem igitur hanc, *Novam Medicinæ, tum Speculativæ, tum Practicæ, Clavim* inſcripſi: *Practicæ* quidem, quòd ad eruenda è divite Naturæ penu omnis generis Remedia aditum aperiat: *Speculativæ* verò, quatenùs non certè circa Medicinæ ſubjectum, quod Corpus Humanum eſt, ſed circa objectum ejuſdem ſaltem latiùs ſumptum, Medicas ſcilicet rerum Virtutes occupatur tota: *Novam* denique dixi, quòd nullum ejuſdem, apud Authorem ullum, vel leve repererim veſtigium, quanquàm de *Saporibus* non pauci nec paucis egêre. Plura hîc non addam, ut tuo pariter & meo labori parcam; fruere igitur, iterùmque vale:

ubi tamen poſtremùm te monuero, nullas *Sapidis* Corporibus adſcriptas eſſe à me virtutes, quas præſtantiſſimorum Medicorum, ac Galeni præſertim, ubi de *Simplicium Medicamentorum Facultatibus*, non confirmet Authoritas, cui quotidiana, ut Medici nôrunt, experientia ſuffragatur.

Digitized by Google

NOVA
MEDICINÆ,
TUM SPECULATIVÆ,
TUM PRACTICÆ,
CLAVIS;
SIVE ARS
Explorandi Medicas Plantarum, ac Corporum quorumcunque, Facultates ex ſolo *Sapore*.

PROPOSITIO PRIMA.

Medicam Acerborum *Corporum naturam exponere.*

QUÆ Medica *Acerbis* Corporibus virtus inſit, multiplici dudùm experientiâ patuit: cùm enim *Acerbum* omne refrigeret, exſiccetque, vi illud adſtringendi pollere vel maximâ

Digitized by Google

quis inficias eat? Quod tamen ne quis
gratìs à me dictum putet, meminerit is
velim, quæ nativæ propriæque Frigoris
dotes fuerint: annon enim Frigus &
omne Frigidum contrahit, condenſat,
obvia colligat? Quæ pariter, *Acerbum*,
omnia præſtat. Frigidum itaque eſt: ubi
autem Frigiditatem depoſuit, ut in Fru-
ctibus jam maturis, *Acerbitatem* quòque
exuit. Sed & terreæ prorsùs aſperæque
indolis eſt: hinc fit ut humorem deglu-
tiat, ac ſiccitatem inducat, nec eâ Pala-
tum celeritate, quâ Acidum, Acre-ve
ſolet, penetret: terrenæ ſiquidem quic-
quid ſubſtantiæ, craſſæ quòque, ſpiſſæ-
que eſt; ſuas proinde vires in ſuperfi-
ciem potiùs Organi, quàm ipſam in
profunditatem exerit, ipsâ ſcilicet cor-
puſculorum craſſitie, ne altiùs ſubin-
tret, cohibente: Frigiditas etiam à pro-
fundiore in Linguam impreſſione pro-
hibet. Ex dictis, vel me tacente, ſat in-
noteſcit, vim quòque repellendi *Acer-
bis* ineſſe vel maximam, imò nihil exi-
ſtere fortaſſis in rerum natura, quod
fortiùs intrò repellat. Dum tamen in-
conſpectos Corporis meatus occludunt,
ſuam ipſorum virtutem à Corpore ex-
cludunt: hâc autem meatuum occluſione
contingit, ut interiùs ipſa ſeſe intro-

mittere, vireſque ſuas in profundiores Corporis partes exerere nequeant: quare Medicis author ſum, ut ſi quid ex *Acerbis* Pharmacis commodi ægris procurare velint, ea acrioribus, ſubtilioribuſque acuant; hæc enim illis viam aperient, atque in intimum Corpus quaſi manu ducent: viſcoſæ ſiquidem tenaciſque naturæ cùm ſint, ipſa per ſe nec apertioni, nec ruptioni, nec corroſioni favent; quin contrà his validè reſiſtunt: ut igitur ad remotiores Corporis partes penetrent, aditus primùm, ſubtiliorum ope, patefaciendus; quibus debilis alioquin eorum actio acuatur, ſive ad roborandum, ſive ad diviſa conglutinanda.

Hîc autem loci an *Acerba* Stomacho amica ſint, nec ne, non abs re inquiri poteſt? Ex iis enim quæ hactenùs diximus, non immeritò quis collegerit, debiliori Stomacho vim, ſtypticâ ſuâ adſtringendique virtute, conferre poſſe non mediocrem: obſervatum tamen à te velim, ea tantùm *Acerba* Ventriculo favere, quæ mediæ ſunt ſtypticitatis, temperatæque; qualia ſunt Pyra maturitatem plenam aſſecuta, Roſæ, atque id genus ſexcenta: ad hanc autem Claſſem cùm non exiſtimem *Acerba* propriè di-

Digitized by Google

ꝏa pertinere, ea nonniſi concocta tutò interiùs adhiberi queunt; concoctione enim craſſa eorum ſubſtantia tenuior redditur, aptiorque quæ ulteriùs in Corporis nutrimentum concoquatur.

PROPOSITIO II.

Acerbum *Guſtu explorare.*

TRibus maximè, *Acerbum* omne diſcernitur, deſiccatione, contractione, exaſperatione: Linguam enim validiſſimè quaſi exſiccat, contrahit, atque exaſperat; quod Pyrorum Sylveſtrium, ac Cornorum, maximè eſu experieris. His itaque Linguæ affectionibus ſi te dignoſcendis aſſuefeceris, nullô penè negotiô *Acerbitatem* ab Auſteritate, Aciditate, Amarore, Salſedine, Dulcedine, aliiſque, ſiqui adhuc ſuperſint, Saporibus diſtingues. Cuicumque, ſeu ſimplici, ſeu compoſito, corpori Saporem hunc ineſſe, aut prædominari cognoveris (ut facillimè, modô mox dictô, deprehendere poteris) de virtutibus ejuſdem medicis, ex priore PROPOSITIONE, erroris omnis ſecurus pronunciabis. *Acerba* autem ſunt *Pyra Sylveſtria* *immatura*,

Digitized by Google

immatura, *Corna*, *Meſpila*, *Acacia*, *fructus Arbuti*, *Ilicis*, *Fagi*, &c.

PROPOSITIO III.

Medicam Corporis. Auſteri *naturam exponere.*

CORpora quà *Auſtera*, ſolo intenſionis gradu ab *Acerbis* diſtant: intenſius autem *Acerbum* eſt, *Auſterum* remiſſius; ac proinde quæ de adſtringendi facultate Corporibus *Acerbis* inſitâ diximus, *Auſteris*, eâdem ſervatâ proportione, applicabimus: vehemens quidem adſtringendi vis in illis, in his mediocris tantùm reperitur; quòd non adeò glutinantis ſint viſcoſæque indolis: licèt autem minimè tenuia, non tamen craſſæ adeò terreæque ſubſtantiæ ſunt. Refrigerant denique, exſiccantque, *Acerborum* inſtar: diſcrimen, ut dixi, in gradu tantùm ſitum eſt. Palato autem longè jucundiora ſunt; neque enim ſine voluptate quadam Mala Punica, aut Cotonea, comedimus: *Acerba* verò, ſi ſanè conſtituti ſumus, reſpuimus: dixi, ſi ſanè conſtituti ſumus; quibuſcumque ſiquidem perverſa eſt conſtitutio, his

Digitized by Google

interdùm gratiſſimus Acerborum Acidorumque uſus. Non tamen *Auſtera* eo ſenſu intelligi velim quaſi grata Palato, quòd ſola, ſine Aciditate comite, aut jucundâ quâvis aliâ qualitate, placeat *Auſteritas*; id enim quotidianæ experientiæ repugnat. Amatities ſiquidem *Auſteritati*, in Aloë & Abſinthio aſſociata, illa mero Amaro ingratiora reddit. At Dulcedo *Auſteritati* juncta, corpus reddit Palatò longè gratius eo, quod ſolummodò Dulce eſt; ut patet in Fructibus nimiùm maturis: ipſa enim *Auſteritas* facit, ut tùm Amaritudo, tùm Dulcedo altiùs à Lingua imbibantur, diuturnioremque iſthîc moram trahant: unde major vel voluptas, vel faſtidium oritur.

PROPOSITIO IV.

Auſterum *Guſtu explorare.*

AUſterum iiſdem planè indiciis, quibus *Acerbum*, innoteſcit: Linguam enim exſiccat, contrahit, exaſperat; ſed longè hæc remiſſiùs omnia præſtat. Quicquid igitur Ori admoveris, à quo Lingua deſiccata, contracta, atque ex-

Digitized by Google

aſperata, ſed leniter, fuerit, id erit, dubio procul, *Auſterum*; cujus facultates medicas mox tibi indicavi. *Auſtera* porrò ſunt *Mala Cotonea*, *Olivæ*, *Sorba*, &c.

PROPOSITIO V.

Medicam Acidorum *naturam exponere.*

UT, quoties ſpiſſus *Acerbis* Corporibus humor accidit, *Auſterum* toties generatur, quòd aquea illa denſaque humiditas *Acerbitatem* ipſam retundat; ita pariter *Aciditas* orietur tenui, *Acerbum* ad Corpus, humore accedente; Corpuſque, quod *Acerbum* priùs fuerat, jam, à ſubtiliore humiditate, *Acidum* evadet: ſic Fructus duræ primùm ac ligneæ quaſi naturæ, *Acerbi* copioſo poſteà Humoris affluxu, omninò, ut conſtat experientiâ, aceſcunt. Sed *Acidum* quòque non humoris tantùm ſuperabundantis copia, ſed & ejuſdem corruptio generat: annon enim & Lac diutiùs repoſitum, & Vina in Cellariis aliquando aceſcunt, ſtatim atque corrumpi ac mutari incipiunt, ita ut primus ad corruptionem gradus *Aciditas* eſſe videatur?

Digitized by Google

Quod enim terreum, aëreumque, corruptioni non adeò obnoxium eſt; ſecùs verò quod Aqueum, nî coctione ita domitum fuerit, ut in nativum ac genuinum ſuccum converti poſſit. Quæ idcircò omnia dixi, ut medicam *Acidi* vim indicarem: frigidæ enim eſſe tenuiſque naturæ, ex dictis ſatis ſuperque conſtat. Quem igitur Succum, aut Plantam guſtui merè *Acidam*, ex indicio inferiùs tradendo, deprehenderis, eâdem frigidos omnes Affectus in pejus, calidos verò in melius degenerare comperies: quocircà ad temperandos Renum Ardores, ad minuendam Hypochondriorum Caliditatem, ad diſcutienda Eryſipelata, aut alias quaſcunque ejuſmodi Affectiones, promptius nullum, quàm quæ, vel prædominiô, vel merè *Acida* ſunt (ut Olus Sylveſtre, ſeu Oxylapathum) remedium invenies. Quorum refrigerandi facultatem licèt diminuat nonnihil juncta in ſuccis Uvæ, Rubi, Mori, acrimonia, non tamen tollit, ſed tardiorem tantùm efficit. *Acidorum* autem frigiditas longè diſcrepat ab *Acerbi*, & *Auſteri* frigiditate: hæc enim craſſioribus conſtat corpuſculis, illa tenuioribus. *Acida* ſiquidem non extimis tantùm partibus ſui ſenſum imprimunt; ſed altiſſimè in

Digitized by Google

ima penetrant: nemo proinde *Acidum* ſummè frigidum exiſtimârit: quæ enim ejuſmodi ſunt, nihil prorsùs *Aciditatis* guſtanti exhibent: ſummam autem *Acidorum* frigiditatem ipſa partium tenuitas prohibet. At, inquies, ſi *Acida*, ut inſinuavimus, frigida ſunt, *Acidos* ergo Ciborum Ructus non frigida, ſed calida ſedabunt: docuit tamen ſæpe, docetque quotidie experientia, calidorum uſu, ejuſmodi Ructibus obnoxios pejus ſe habere; frigidorum verò, ut Oxycrati, Alimentorum coctu difficilium, Piſcium, Carnium, & Pedum Suillorum elixorum, ſanari, neque *Acidum* ampliùs eructare. Huic difficultati, in ſpeciem non levi, ut faciam ſatis, animadverti diligenter oportebit, licèt *Acidum* omne victoriam Frigoris interni, in re quæ *aceſcit*, conſequatur, fieri tamen interdum poſſe, ut Calor ipſe *Aciditatis*, adeòque & Frigiditatis, ex accidenti cauſa ſit: quod tum contingit, quum calorem minorem major foràs evocat: quâ de causâ Vina debiliora æſtivo æſtu *aceſcunt*; quòd nimirùm hic calor debilem Vini calorem facilè educat: unde, cùm Vinum nativo jam calore deſtituatur, quid mirum ſi jam *aceſcat*, & corrumpi incipiat? Ructus itaque *Acidi* à

frigidis ſæpe reprimi poterunt : licèt enim omnis *Aciditas* ab interno ſemper frigore fluat, contingit tamen, ut à cauſa calida aliquando, per accidens, oriatur; quum ſcilicet calore fortiore, debilior rei *aceſcentis* calor evocatur. Si igitur frigidis calorem hunc nimium temperes, Eructatio *Acida* ceſſabit: ſublatâ enim causâ, tollitur effectus. Ut autem quibuſdam inſitus à natura *Acor*, ut Pomis nonnullis, & quibuſdam, ut Vino aceſcenti, præter naturam competit; ita nonnulla refrigerare nata ſunt, alia ex accidente tantùm, ut Vinum, ſi aceſcat. Quæcumque tamen *Acida* ſunt, ſive ſecundùm, ſive præter naturam, incidendi, attenuandi, dividendi, farctu liberandi, aperiendi, purgandique vi, citra calefactionem, prædita ſunt; imò Calorem ipſum extinguunt; Corpus detergunt, denſant, aſperant; Acre obtundunt; Dulce, Inſipidumque exacuunt: ſed aliâ non levis momenti virtute pollent; appetentiam ſcilicet Ciborum faſtidienti procurant. Famelicos enim *Acida* Pituita Homines reddit, ut *Dulcis* Somniculoſos, *Salſaque* Siticuloſos efficit: quod GALENUS inſinuat, quum Caninam Appetentiam *Acido* Humori, Ventriculum infeſtanti, adſcribit.

Digitized by Google

PROPOSITIO VI.

Acidum *Guſtu explorare.*

AMarum, Acre, Salſum, *Acidum*-*que* cùm Linguam rodant, Corroſio nota characteriſtica non erit, vi cujus, *Acidum* ab Acri, Salſo, aut Amaro diſcernamus: hanc igitur regulam, quæ neminem unquam fallat, Lectori propono, uſu experientiâque frequenti familiarem facilè futuram: Quod ſine omnis omninò Caliditatis ſenſu, Linguam mordet, corrodit-ve, id merum *Acidum* audacter pronuncia: Quod verò mordet quidem, ſed cum aliquo Caliditatis ſenſu, *Aciditas* in eo dominium obtinebit, eritque temperatius Refrigerans, quàm *Acidum* merum. *Acidi* ſunt *Fructus immaturi*, ſed non ſincerè; *Olus Sylveſtre* merum eſt *Acidum*.

Digitized by Google

PROPOSITIO VII.

Medicam Dulcium *Corporum naturam exponere.*

DUplici quidpiam ſenſu *medicâ* pollere *vi* dici poteſt; altero quidem ſtricto, altero latiore: Poſteriore ſenſu omne Alimentum, Medicamentum erit; præterquàm enim quòd Alimenta Morbos præoccupent, debilitati, languorique noſtro medentur: Priore verò, ea tantùm id nominis ſortiuntur, quæ quod alteratum fuerat reſtaurant, atque priſtino ſtatui reſtituunt. Utroque modo *Dulcia* nobis prodeſſe poſſunt. Quoniam præcipua nutriendi vis in *Dulcibus* Cibis ſita eſt, hos ſagax Natura Guſtui gratos jucundoſque idcircò effecit, ut, hâc veluti eſcâ, & appeterentur avidiùs, & à Ventriculo allicerentur; cujus munus eſt Viſceribus & Venis ea ſuppeditare, quæ convenienti ipſis alimento futura ſint. Cur autem *Dulcia* maximè nutriant, ac ſuaviſſimè Palatum afficiant, ſi quis ſcire velit, is hujus rei rationem ex ipſa *Dulcium* natura repetere poterit; quorum caliditas in ſubſtantia non admodùm

Digitized by Google

modùm craſsâ mediocris eſt: quæ enim nimiùm frigida, aut ſummo in gradu calida, aut ſubſtantiæ nimiùm craſſæ, vix in ſubſtantiam noſtram converti poſſunt. Eandem ob cauſam, delectationem pariunt maximam: moderata enim caliditas Linguæ meatus, citra violentiam, aperit, diuturnioreque in iis morâ ſenſui noſtro gratiſſimè abblanditur. Quid quòd quandam omni nutrienti ineſſe *Dulcedinem* oporteat: hinc ſummâ Acerbitate, Aciditate, Amarore, ut Fructus recentes, Acetum, Aloë, &c. imbuta, nutriendi facultate carent, quamvis medendi vi plurimùm polleant. Nec pauca è *Dulcium* quòque genere reperies, quæ ſimul & Alimenta ſint, & Medicamenta; Alimenta quidem, quòd deperditam, vi caloris interni, ſubſtantiam inſtaurent, reparentque; Medicamenta verò, quod mutatam in pejus, in melius reducant.

Rerum autem *Dulcium* temperiem ſi propiùs intueri placuerit, ipſam à Calore, ut ſuperiùs inſinuabam, proficiſci *Dulcedinem* concludemus. Annon enim, exempli gratiâ, ipſa Fructibus *Dulcedinem* maturitas conciliat? Quæ cùm à Calore oriatur, ab eodem quóque *Dulcedo* omnis ortum ducet. Erit autem hic

Digitized by Google

Calor, vel rebus *Dulcibus innatus*, ut iis Fructibus qui in Arbore matureſcunt; vel adſcititius, quo *dulceſcunt* paulatim decidui Fructus. Cæterùm, moderatus *Dulcium* Calor eſt, noſtroque proinde temperamento, quod humidum in mediocri, calidumque eſt, eo nomine conformior. At peculiaris licèt *Dulcibus* concoquendi, laxandi, rarefaciendi indita virtus à natura ſit, (Ventriculum enim emolliunt, Thoraci, Pulmonique non levi ſubſidio ſunt, emaciatum Corpus reſtaurant, fœcunditatem, Semenque tribuunt) tarda tamen pigraque eſt eorum operatio. Si quid autem iis vitii inſit, Aperientibus corrigatur neceſſe eſt: Jecur enim & Lienem plerùmque obſtruunt; quod ex harum partium tumore, à nimio eorum uſu, non ſemel patuit: cujus rei ratio unicuique obvia eſt, quòd eorum craſſa ſit ſubſtantia, orta ſcilicet ab ipſa concoctionis craſſitie; ut omittam ipſas viarum, quas permeant, anguſtias, Meſeraïcas ſcilicet, Venaſque ad Jecoris gibbas progreſſas, in quas ſpiſſior ſubſtantia facilè impingit. Adde quòd, cùm *Dulcia* naturæ noſtræ mirè congruant, avidiùs à Ventriculo, tanquàm quid ipſi amicum, gratumque, attrahuntur, ac ſæpe priuſ-

Digitized by Google

quàm omninò concocta fuerint; unde Jecoris, Lieniſque obſtructio oritur: quæ tamen ab iis tantùm *Dulcibus* quæ craſſiora ſunt, metuenda eſt; non verò ab iis quæ tenuia magis, ſubtilioraque exiſtunt. *Dulcia* denique (quod hîc omiſiſſe piaculum fuerit) Ventriculus frigidior mutat in Acorem, calidior verò in Bilem; ob magnam partium aërearum, quas continent, copiam, quæ, facili tranſmutatione, Bilis fiunt: Ut enim Aër in Ignem, ob mutuam naturarum affinitatem, facilè abit, ita pariter quidquid Aëreis abundat partibus, aut Ignis, levi metamorphoſi, fit, aut Igneum, cujuſmodi ferè Bilis eſt: Acria tamen, Amara, atque Salſa, citiùs adhuc *Dulcibus*, quia calidiora, in Bilem abeunt: de quibus illud tantùm hîc loci ſuperaddam, noxiam eorum vim *Acidis*, ut Aceto, Malis Punicis, Syrupo Acetoſo, Cotoneorum Succis, aliiſque id genus, tutò ac certò emendari.

Digitized by Google

PROPOSITIO VIII.

Dulcia *Guſtu explorare.*

S*Apidorum* nullum faciliùs *Dulci* dignoſcitur: quicquid enim manifeſtâ cum voluptate Linguam veluti inungit, illud omne è *Dulcium* eſſe tribu omnes nôrunt. *Muſtum* itaque dulcibus Uvis expreſſum, atque ad dimidias coctum, *Melle*, quod acrimoniam habet ſibi adjunctam, *dulcius* eſt: *Triticum* pariter *dulce*, *Liquiritia*, *Hordeum*, &c.

PROPOSITIO IX.

Medicam Pinguium *Corporum naturam exponere.*

QUicquid Corpori noſtro idoneum alendo eſt, hoc à GALENO, aut *Dulce* pronunciatur, aut *Pingue*; quod à pleriſque licèt frigidum exiſtimetur, in eam tamen ſententiam adduci nunquam potui: calidum enim, ut humidum haud dubiè eſt; non modò quia, denſitate ſuâ, caloris effugio obſtat, ſed quia

Digitized by Google

ſâ concoctione quæ à calore exiſtit, generatur: quemadmodùm igitur ſicca in cineres redacta, nonnullas Ignis in ſe particulas adhuc retinent, ſic concocta humida, Caloris, abſolutâ concoctione, nonnihil ſibi reſervant: huc accedit, quòd reliquis innatet humoribus *Pingue*, acquiſitâ, ſcilicet à reſiduo illo calore, levitate. At, inquies, quî fieri poteſt, ut *Pingue* non frigidum ſit, ſed calidum & leve, cùm, ut patet, Carni ipſi nihil denſitate cedat? Jam denſitas frigiditatis notum certumque indicium ſemper fuit: Frigus enim contrahit, conſtipat, ſubſtantiamque ægrè mobilem reddit: ut Calor contrà liquefacit, diffundit, coquit, rarefacit. Hanc quivis Objectionem facilè diluerit, qui voluerit animadvertere, coctione omnia cogi condenſarique: *Pingue* itaque ſi denſum ſit, hanc non ex natura ſua denſitatem, ſed ex concoctione acquiſivit; unde aërei, & terreſtris quidpiam in ſe continere, & leve, & denſum eſſe poterit: quanquàm *Pinguium* quòque quædam tenuia maximè ſint; ut Oleum, quod lucidum eſt, & purum, ac facilè intimèque ſeſe in Corpus noſtrum inſinuat.

An autem *Pingue* Dulci calidius ſit, nec ne, dubitari meritò poteſt, ac in-

Digitized by Google

quiri? Cui Quæſtioni ut paucis faciam ſatis, annotanda eſt duplex *Pinguedinis* cauſa; altera, Aqueum quoddam à nativo calore elaboratum; altera eſt Dulce ipſum à quo, ulteriore concoctione, efficitur. *Pingue* itaque à poſteriore cauſa natum, haud dubiè Dulci calidius eſt; frigidius verò eâdem erit, quoties à priore generabitur. Cæterùm, moderata admodùm, ac quaſi tepida, *Pinguium* Corporum caliditas eſt, ut quæ vix primum ultra calefactionis gradum aſſurgat. Quod tamen de mero tantùm ſinceroque *Pingui* intelligendum videtur: quoddam enim, ut Hircinum, & Taurinum, igneâ vi, ab acrimonia, abundat; quod propterea ſuppurationi inidoneum eſt: Poros ſiquidem, ad præcludendum halitibus effugium, non obſtruit; à nimiùm enim Detergentibus, aut Calefacientibus, Exſiccatio quidem, at nulla Puris commotio oritur: hæc enim, quoniam obſtructiones tollunt, calori aditum aperiunt. Quæ autem *Pinguedo* omni caret acrimoniâ, emplaſticâ vi pollet; ut Adeps Suilla recens: vetuſta enim calidior eſt, digeritque. Quod de Adipe Suillâ, de cæterâ quòque elotâ dictum puta. Ex quibus omnibus colligere licet, *Pinguia* humefa-

gere, emollire; laxare, obſtruere: imbecilliter tamen hæc omnia præſtant, ob tenuem ſcilicet caliditatem. Idcircò autem quòd Ventris Fluorem procurent, Ventriculo noxia eſſe liquet; ſola enim Adſtringentia eum defendunt, ac roborant: quæ autem eundem extendunt, laxant, emolliunt, eadem quòque debiliorem reddunt. Quibus igitur adſtrictior Alvus eſt, his *Pinguia* proderunt; Lientericis verò, aut Cephalicis non levi incommodo erunt.

PROPOSITIO X.

Pinguia *quævis Guſtu explorare.*

EAdem ferè ratione *Pinguia* explorabis, quâ *Dulcia* priùs explorare didiciſti. Quæ enim Linguam velutì inungunt, implentque, at abſque manifeſto voluptatis ſenſu, hæc omnia, quæcùmque demùm fuerint, *Pinguia* eſſe certò noveris. *Pinguis* autem exactè Saporis ſunt, & *fructus* & *ſucci Oleæ caducæ*; ut & omnia ex quibus Oleum conficitur, qualia ſunt *Seſama*, *Amygdala*, *Nuces*, &c.

Digitized by Google

PROPOSITIO XI.

Medicam Corporum Salſorum *naturam exponere.*

DE Philoſophiea *Salſorum* Corporum natura hîc agere non ſtatui: ſive enim *Salſedo* ex partibus Aquæ, quas Sol adurit, & tenuioribus admixtis, ſive ex reſolutione Amari (ut vult AVICENNA) in inſipido Aqueo, ſive ex alia quacunque demùm cauſa oriatur, ad propoſitum mihi ſcopum parùm refert; nos enim hîc non tàm quid ſit Corpus quà *Salſum*, quàm quid poſſit, inquirimus: ut tamen hoc ipſum intelligamus, ipſius etiam naturam obiter intueri oportebit. *Salſum* igitur è Terreni Aqueique conjugio naſcitur; quod ex eo, quo generatur, modo apertè demonſtratur. Quoties enim aqueum humorem, terrenis permixtum particulis, ignis, calor-ve, externus concoxerit, toties Sapor *Salſus* exiſtit: unde duplex *Salſorum* virtus, quarum alterâ lavant, detergunt, alterâ roborant, adſtringunt; ab aquea enim parte prius habent, poſterius à terreſtri;

prævalet tamen adſtringens *Salſorum* vis, quâ, ab omni corruptione, corpora tuentur, omni ſcilicet humidô abſumptô, reſiduôque, ſubſtantiæ ſolidioris adſtrictione, contractô; putreſcit enim id omne, & ſolum, cujus ſubſtantia, excrementitio quodam humore diſſoluta, dilabitur.

PROPOSITIO XII.

Salſa *quævis Corpora Guſtu explorare.*

A Quibus Lingua nec contractionem, nec conſtipationem patitur, ſed potiùs quaſi detergitur, abluiturque, hæc omnia ſunt *Salſa*; quæ facilè ex Sale ipſo explorabis.

PROPOSITIO XIII.

Medicam Amarorum *Corporum naturam exponere.*

A*Marum* inter, *Salſumque*, quamvis affinitas non exigua ſit, cùm ambo terreſtria ſint, & calida, conſpi-

Digitized by Google

cuum tamen diſcrimen intercedit: quòd ſcilicet validiore longè calore *Amarum* elaboratum ſit; unde multò ſubtilius *Salsò* evadit: quo autem in gradu *Amari* caliditas conſiſtat, adhuc ſub judice lis eſt; alii in tertio, alii in ſecundo locant. Quodcunque igitur *Amarum* eſt, hoc & calidum quòque erit. Id tamen quiſpiam à veritate alienum exiſtimârit; quòd Cichoreum ſit amarum ſimul & frigidum, ſimiliter & Roſa, aliaque non pauca: quæ tamen objectio facilè diluitur, ſi dixerimus *Amara* quidem omnia, non minùs quàm Dulcia, & Acria; calidioris eſſe naturæ; fieri tamen poſſe interdùm, ut alterius qualitatis, putà frigiditatis, prædominiô, in proprium Calefacientium actum erumpere nequeant.

Hinc, maximè omnium, Vermibus *Amara* reſiſtunt, ut experientia penè quotidiana docet, & ratione manifeſtâ conſtat. Vermes enim in humidis præcipuè Corporibus naſci ſolent: igneæ autem eſt ſiccæque ſubſtantiæ *Amarum*; unde, ſi ſincerum fuerit, tàm inidoneum cuicunque Animali alimentum futurum eſt, quàm cinis, pulvis, favilla, aut calx. Vermium proinde quorumcunque, ex humido natorum, certiſſimum exci-

Digitized by Google

dium eſt. Medicamentum itaque tantùm reputatur, non Alimentum; quòd merum ſiccum abſque humido non alat, quale *Amarum* omne eſt; ſive oriatur ex Dulci excalefacto, ut contingit aliquando; ſive ex Salſo, humiditate, ulteriore elaboratione, abſumptâ. *Amarum* itaque, *terreſtre Subtile*, non ineptè, cum Galeno, dixeris, ſi præſertim Acerbis, aut Auſteris collatum fuerit; at *Craſſum terreſtre*, ſi comparetur Acribus: *Amarum* ſiquidem extimam tantùm Linguæ partem rodit; Acre verò, utpotè ſubtilius, profundiùs abſtergit. Expurgant tamen *Amara*, ſive exteriùs adhibita, ſive interiùs aſſumpta, obviamque in Venis craſſitiem incidunt. Peculiari pariter Menſium movendorum virtute donata ſunt. Pituitam ex Pectore Pulmoneque potenter educunt. Sanguinem tamen ſpuentibus, quòd incidant dividantque, valdè nocent; ejuſmodi enim, adſtringentibus, tenacibuſque plurimùm egent. Ut in intimas Corporis partes diſtribuantur, tenuiorum pariter calidorumque conſortium expoſcunt. Ut igitur, exteriùs adhibita, Ulcera mundant, Impetigines, Lentigines, cæteraſque Cutis Maculas ſtirpitùs delent; ita, interiùs aſſumpta, quæ craſſiora,

Digitized by Google

lentioraque, ſeu viſcoſa, incidunt, atque attenuant: quia autem Dulcedini, Putredinis matri, omninò contraria ſunt, idcircò Putredini adverſantur, corporaque diu à corruptione prohibent. Noveris tamen *Amara* quævis Ventriculo eſſe noxia; & ſi Abſinthium vulgò eidem credatur, & ſit, amicum, hoc non ab *Amaritudine*, ſed ab *adſtringendi* quâ pollet virtute, trahit.

PROPOSITIO XIV.

Amarum *Guſtu explorare.*

QUæcunque maximè Linguam detergunt, exaſperantque, ac quaſi corrodunt, hæc, ſive Plantas, ſive corpora quævis alia, *Amarorum* familiæ adſcribito: qualem ferè Linguæ affectionem reperies in *Cucumere Aſinino, Felleque.*

Digitized by Google

PROPOSITIO XV.

Medicam Acrium *Corporum naturam exponere.*

SApida inter Corpora, nulla *Acribus* calidiora. Nihil itaque his, utpotè quæ tenuiſſimæ ſunt ſubſtantiæ, potentiùs aut incidit, aut reſolvit. Unde Linguam urunt mordentque *Acria*, ut Piper, Pyrethrum, Naſturtium, Allium, Cepa, aliaque id genus plurima; quartum enim caliditatis gradum attigerunt: quæ tamen (quod fortè mirêre) tenera molliaque Viſcera non erodunt; licèt duriorem longè Cutem exedant, exulcerentque: cujus rei ratio non alia afferri videtur poſſe, quàm quòd concoctione Ventriculi plurimùm alterentur; vel quòd non uni hæreant affixa parti, ſed quoquoverſùm ulteriùs diffluant; vel certè quia plerùmque Succis aliis, igneam acrimoniæ vim retundentibus, commixta ſumuntur; vel denique quòd velociſſima ſit eorum concoctio, ſeparatioque puri ab impuro, parte unâ, quæ conveniat, aſſimilatâ, parte alterâ, quæ ſupervacanea & *acris* fuerit, per

Digitized by Google

alvum, urinas, aut ſudorem, expulſâ: Humiditas tamen *Acribus* ſæpe non exigua ineſt, quâ fit, ut & Condimenti, & Cibi loco nobis eſſe queant: Allia enim, Cepaſque comedimus. Unde AVERROES huc reſpexiſſe non videtur, quum *Acria* dixit calida eſſe & ſicca: eorum enim plurima, humiditate quòque abundant; quod ex facili eorundem corruptione diſcimus: Piper enim longum, Zinziber, aliaque id genus innumera, niſi calore ignis, aut ſolis, probè exſiccata fuerint, facilè dilabuntur. Cæterùm, *Acria* Capiti Oculiſque omninò contraria ſunt; propterea quòd, nimio ſuo calore, vapores, tum Capiti, tum Oculis infeſtos attollant: quamlibet itaque Epilepſiæ ſpeciem mirè promovent. Iis quòque in quibus Bilis principatum obtinuit, plurimùm obſunt; ut proſunt iis ſolis, qui Succô Pituitosô, craſsô, lentôque abundant: reſolvunt enim, incidunt, aperiunt, ſiccant, emaciant, Medicamentiſque imbecilliter operantibus ſtimulos addunt.

Digitized by Google

PROPOSITIO XVI.

Acria *Guſtu explorare.*

UT *Acida* ea diximus omnia, quæ Linguam dum mordicant, nullum prorsùs Caliditatis ſenſum eidem imprimunt; ita *Acria* hæc dicuntur, & ſunt, quæ magno Caliditatis ſenſu eandem mordent: qualia ſunt *Allia*, *Cepa*, *Sinapi*, aliaque id genus plurima.

PROPOSITIO XVII.

Medicam Inſipidorum *Corporum naturam exponere.*

QUod peculiaris omnis expers eſt qualitatis, *Inſipidum* Corpus hîc voco; ſive quod neque Acerbum, neque Auſterum, neque Acidum, neque Amarum, neque Acre, neque Dulce, neque Pingue, neque Salſum. De *Inſipidis* autem hîc loquor, ad Palatum noſtrum comparatis: quædam enim Animalibus Brutis ſuavia ſunt, ut Paleæ Equis, quæ nos non afficiunt. Ut au-

Digitized by Google

tem *Inſipida* omnia aquoſa ſunt, *ita* Alimentum ſubfrigidum, aqueum, craſſumque miniſtrant. Cùm igitur humida ſit, frigidaque eorùm temperies, *Acribus*, *Acidis*, *Acerbis*, aut *Auſteris* acui ea oportebit: ſi autem cruda fuerint, præterquàm quòd ingrata ſunt, Stomachum plurimùm gravant, ac pondere quodam velut opprimunt; quæ niſi ſursùm expultrix facultas per Os extruſerit, paucos intra dies intereunt qui hæc copioſiùs deglutierint. Adde quòd Flatus moveant, Inteſtina lubrica reddant, obſtruant, ac frigore ſuo condenſent: *Acribus* tamen, *Calidiſque* juncta, nec aliter, utilia eſſe poſſunt.

PROPOSITIO XVIII.

Inſipidum *Guſtu explorare.*

IN quocunque Corpore neque Acerbitatem, neque Auſteritatem, neque Aciditatem, neque Amaritudinem, neque Acrimoniam, neque Dulcedinem, neque Pinguitudinem, neque Salſedinem deprehenderis, hoc *Inſipidum* puta. De genere *Inſipidorum* ſunt *Terra*, & *Aqua*; *Cucumis*, *Cucurbita*, &c.

Ubi

Digitized by Google

Ubi itaque quas, commemorata ſuperiùs corpora, affectiones Linguæ imprimant, frequenti experientiâ, uſuque didiceris, eaſdem etiam eâdem in re conjunctas facilè diſcernes; ut in Uva immatura *Acerbitatem* ſimul & *Aciditatem*, in Aloë *vim adſtringendi* junctam *Amarori*, in Aceto *Aciditatem Acrimoniæ* ſociatam, &c. Quod ut faciliùs exequaris, ac, Linguâ judice, *Sapida* Saporeſque perfectè diſcernas, para tibi ex ſingulis Sapidis unum quodpiam; ut ex *Acidis*, Olus Sylveſtre, ſeu Oxylapathum; ex *Acerbis*, Meſpilum; ex *Auſteris*, Malum Cotoneum; ex *Dulcibus*, Muſtum è dulcibus Uvis expreſſum; ex *Pinguibus*, Seſamum; ex *Amaris*, Cucumerem Aſininum; ex *Salſis*, Salem; ex *Acribus*, Allium; ex *Inſipidis*, Cucurbitam: varioſque, hæc omnia ſæpiùs guſtando, *Sapores* ad amuſſim diſtingues; non ſeparatos modò, ſed & conjunctos; non in his ſolùm, ſed & in omnibus aliis corporibus, ſive ſimplicibus, ſive compoſitis.

FINIS.

Digitized by Google

INDEX PROPOSITIONUM

In hoc Opuſculo contentarum.

PROP. I. MEdicam Acerborum *Corporum naturam exponere.* Pag. 13
PROP. II. Acerbum *Guſtu explorare.* 16
PROP. III. *Medicam Corporis* Auſteri *naturam exponere.* 17
PROP. IV. Auſterum *Guſtu explorare.* 18
PROP. V. *Medicam* Acidorum *naturam exponere.* 19
PROP. VI. Acidum *Guſtu explorare.* 23
PROP. VII. *Medicam* Dulcium *Corporum naturam exponere.* 24
PROP. VIII. Dulcia *Guſtu explorare.* 28
PROP. IX. *Medicam* Pinguium *Corporum naturam exponere.* ibid.
PROP. X. Pinguia *quavis Guſtu explorarare.* 31
PROP. XI. *Medicam Corporum* Salſorum *naturam exponere.* 32
PROP. XII. Salſa *quavis Corpora Guſtu explorare.* 33

Digitized by Google

PROP. XIII. *Medicam* Amarorum *Corporum naturam exponere.* 33
PROP. XIV. Amarum *Guſtu explorare.* 36
PROP. XV. *Medicam* Acrium *Corporum naturam exponere.* 37
PROP. XVI. Acria *Guſtu explorare.* 39
PROP. XVII. *Medicam* Inſipidorum *Corporum naturam exponere.* ibid.
PROP. XVIII. Inſipidum *Guſtu explorare.* 40

Finis Indicis Propoſitionum.

Digitized by Google

Approbatio Regii Cenſoris.

ILluſtriſſimi Regiorum Sigillorum Cuſtodis juſſu, Librum cui titulus eſt: *Hermanni Boerhaave Opera omnia*, accuratè perlegi, eumque digniſſimum judicavi qui typis denuò mandetur. Datum Lutetiæ-Pariſiorum, die ſextâ Januarii, ann. 1729.

BURETTE.

PRIVILEGE DU ROY.

LOUIS, par la grace de Dieu, Roy de France & de Navarre: A nos amés & feaux Conſeillers les Gens tenans nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand-Conſeil, Prevôt de Paris, Baillifs, Sénéchaux, leurs Lieutenans Civils, & autres nos Juſticiers qu'il appartiendra, SALUT. Notre bien amé GUILLAUME CAVELIER, Libraire à Paris, Adjoint de ſa Communauté, Nous ayant fait remontrer qu'il ſouhaiteroit continuer à faire réimprimer & donner au Public pluſieurs Ouvrages qui ont pour titre: *De Morbis Venereis Lib. 6. Auctore J. Aſtruc; Hermanni Boerhaave, & J. Freind Opera; Opérations de Chirurgie de Garengeot*, s'il Nous plaiſoit lui ac-

Digitized by Google

corder nos Lettres de continuation de Privilege ſur ce néceſſaires, offrant pour cet effet de les faire réimprimer en bon papier & beaux caracteres, ſuivant la feuille imprimée & attachée ſous le contre-ſcel des Préſentes. A ces cauſes, voulant traiter favorablement ledit Expoſant, Nous lui avons permis & permettons, par ces Préſentes, de faire réimprimer leſdits Livres ci-deſſus ſpécifiés, en un ou pluſieurs volumes, conjointement ou ſéparément, & autant de fois que bon lui ſemblera, ſur papier & caracteres conformes à ladite feuille imprimée & attachée ſous notredit contre-ſcel, & de les vendre, faire vendre & debiter par tout notre Royaume, pendant le tems de dix années conſécutives, à compter du jour de la date deſdites Préſentes. Faiſons défenſes à toutes ſortes de perſonnes, de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, d'en introduire d'impreſſion étrangere dans aucun lieu de notre obéiſſance; comme auſſi à tous Libraires, Imprimeurs & autres, d'imprimer, faire imprimer, vendre, faire vendre, débiter, ni contrefaire leſdits Livres ci-deſſus expoſés, en tout, ni en partie, ni d'en faire aucuns extraits, ſous quelque prétexte que ce ſoit, d'augmentation, correction, changement de titre, ou autrement, ſans la permiſſion expreſſe & par écrit dudit Expoſant, ou de ceux qui auront droit de lui; à peine de confiſcation des Exemplaires contrefaits, de trois mille livres d'amende contre chacun des contrevenans; dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, l'autre tiers audit Expoſant; & de tous dépens, dommages & intérêts,

Digitized by Google

A la charge que ces Préſentes ſeront enregiſtrées tout au long ſur le Regiſtre de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris, dans trois mois de la date d'icelles ; que l'impreſſion de ces Livres ſera faite dans notre Royaume, & non ailleurs ; & que l'Impétrant ſe conformera en tout aux Réglemens de la Librairie, & notamment à celui du dixiéme Avril 1725. & qu'avant que de les expoſer en vente, les Manuſcrits ou Imprimés qui auront ſervi de copie à l'impreſſion deſd. Livres, ſerons remis, dans le même état où les Approbations y auront été données, ès mains de notre très-cher & féal Chevalier Garde des Sceaux de France, le Sieur Chauvelin ; & qu'il en ſera enſuite remis deux Exemplaires de chacun dans notre Bibliotheque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, & un dans celle de notredit très-cher & féal Chevalier Garde des Sceaux de France, le Sieur Chauvelin ; le tout à peine de nullité des Préſentes. Du contenu deſquelles vous mandons & enjoignons de faire jouir l'Expoſant, ou ſes ayans cauſe, pleinement & paiſiblement, ſans ſouffrir qu'il leur ſoit fait aucun trouble ou empêchement. Voulons que la copie deſdites Préſentes, qui ſera imprimée tout au long au commencement ou à la fin deſdits Livres, ſoit tenuë pour dûement ſignifiée ; & qu'aux copies collationnées par l'un de nos amés & féaux Conſeillers & Secretaires, foi ſoit ajoutée comme à l'original. Commandons au premier notre Huiſſier ou Sergent, de faire pour l'éxécution d'icelles tous actes requis & néceſſaires, ſans demander autre permiſſion,

Digitized by Google

& nonobſtant clameur de Haro, Charte Normande, & Lettres à ce contraires : Car tel eſt notre plaiſir. Donné à Paris, le vingt-uniéme jour du mois de May, l'an de grace mil ſept cent trente-cinq, & de notre Regne le vingtiéme. Par le Roy en ſon Conſeil.

SAINSON.

Regiſtré ſur le Regiſtre IX. de la Chambre Royale des Libraires & Imprimeurs de Paris, nº 104 *fol.* 90. *conformément aux anciens Réglemens, confirmés par celui du* 28 *Février* 1723. *A Paris le* 23 *May* 1735.

G. MARTIN, *Syndic.*

ADMONITIO AD BIBLIOPEGUM.

Plagulæ quæ ſignatur A a a connexa ſunt ſex Folia denuò impreſſa, mendoſorum totidem Foliorum loco ſubſtituenda: Præterea unum additum eſt ad finem Plagulæ quæ ſignatur *f*, initiò Libri.

AVIS AU RELIEUR.

A *La demi-feuille* A a a *ſont joints ſix* Cartons, *qu'il faut avoir ſoin de mettre chacun à ſa place : Il y en a encore un à la fin de la* Signature *f*, *au commencement du Livre.*

Digitized by Google

Quelques autres Livres de Médecine, publiez par M. BOUDON, à *Paris*, chez GUILL. CAVELIER.

L*Es Vertus Médicinales de l'Eau Commune, ou Recueil des meilleures Piéces qui ont été écrites ſur cette matiere*, &c. Nouv. Edition, revûë, corrigée, & augmentée de pluſieurs Piéces. 1730. 2. vol. *in*-12°.

Anatomie Chirurgicale, ou *Deſcription éxacte des Parties du Corps Humain, avec des Remarques utiles aux Chirurgiens dans la Pratique de leur Art; publiée ci-devant par M.* J. PALFIN. Nouvelle Edition, revûë, corrigée & augmentée, accompagnée de Notes dans le premier Volume, & refonduë dans le ſecond, &c. 1734. 2. vol. *in*-8°.

Abrégé de toute la Médecine Pratique, où l'on trouve les ſentimens des plus habiles Médecins ſur les Maladies, ſur leurs Cauſes, & ſur leurs Remèdes, &c. Traduit de l'Ouvrage de M. J. ALLEN, Médecin Anglois. Nouvelle Edition, revûë, corrigée, & augmentée de plus du double, &c. 1737. 6. vol. *in*-12°. chez CAVELIER, & HUART.

Traité des Maladies Vénériennes, où, après avoir expliqué l'origine, la propagation, & la communication de ces Maladies en général, on décrit la nature, les cauſes, & la curation de chacune en particulier Traduit du Latin de M. ASTRUC, par Mrs BOUDON, & JAULT. 1740. 3. vol. *in*-12°.

De l'Imprimerie de la Ve D'HOURY, ruë de la Harpe, au St Eſprit.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google